

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT

1 (10)

2010-10-07

513-27672-09

Vatten Miljö i Väst AB
Box 110
311 22 FALKENBERG

Vattenskyddsområde med föreskrifter för Sörby vattentäkt i Falkenbergs kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen om vattenskyddsområde för Sörby vattentäkt på fastigheterna Sörby 3:2, 3:3 och 4:10 i Falkenbergs kommun. Skyddsområdet ska ha den omfattning som framgår av bifogad karta (bilaga 1). Skyddsområdet är indelat vattentäktszon (ej markerad på kartan), primär skyddszon (blått diagonalt rutraster), sekundär skyddszon (grönt rutraster) och tertiär skyddszon (brunt linjeraster).

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet för Sörby vattentäkt. Skyddsföreskrifterna redovisas med en uppdelning mellan vattentäktszon, primär, sekundär och tertiär vattenskyddszon.

I de fall skyddszonsgräns på kartan sammanfaller med väg ska vägområdet anses ligga inom skyddszon med högst skyddsklass.

Föreskrifterna träder i kraft den 1 januari 2011.

1 § DEFINITIONER AV BEGREPP

Se bilaga 2.

2 § VATTENTÄKTSZON

Inom vattentäktszonen får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Området ska vara inhägnat, alternativt ska brunn ha låsbar överbyggnad. Området får endast disponeras av huvudman/vattentäktsinnehavaren.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	035 - 13 20 00

Kontakta i detta ärende: Arne Joelsson, tel. 035-13 22 04, Arne.Joelsson@lansstyrelsen.se

3 § HANTERING AV FÖR GRUNDTVATTNET SKADLIGA ÄMNEN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan hantering än transport eller uppvärmning av bostads- eller jordbruksfastighet i större mängd än 100 l får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskydds-nämnden.	Annan hantering än transport eller uppvärmning av bostads- eller jordbruksfastighet i större mängd än 250 l får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskydds-nämnden.
Förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer och liknande utrustningar får inte vara utan utrustning eller placerade så att inte hela den lagrade volymen kan tas om hand vid läckage och förhindras tränga ner i marken.	Förvaringstankar, stationära förbränningsmotorer och liknande utrustningar får inte vara utan utrustning eller placerade så att inte hela den lagrade volymen kan tas om hand vid läckage och förhindras tränga ner i marken.
Nyanläggning av förvaringstankar i mark är förbjuden.	Nyanläggning av förvaringstankar i mark är förbjuden
Tvätt av motorfordon och maskiner med förbränningsmotorer med varmvatten eller tvättkemikalier på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken är förbjudet.	Tvätt av motorfordon och maskiner med förbränningsmotorer med varmvatten eller tvättkemikalier på plats där tvättvattnet direkt eller indirekt kan infiltrera marken är förbjudet.

4 § JORDBRUK, DJURHÅLLNING, HANDELSTRÄDGÅRDAR, GOLFBANOR OCH LIKNANDE VERKSAMHETER**a) Bekämpningsmedel**

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.	Annan yrkesmässig hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

b) Växtnäringsämnen

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Spridning av slam från reningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjuden.	Spridning av slam från reningsverk får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.
Spridning och lagring av naturgödsel är förbjuden.	Spridning av naturgödsel får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

c) **Ensilage**

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Lagring av ensilage som kan avge pressvatten får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.	Lagring av ensilage som kan avge pressvatten får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

5 § SKOGSBRUK

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
<p>Upplag överstigande en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.</p> <p>Normala upplag av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning av bostad eller motsvarande omfattas inte av detta krav</p>	<p>Upplag överstigande en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och liknande, som inte är försedda med tak eller annan likvärdig täckning, får inte förekomma utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.</p> <p>Normala upplag av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning av bostad eller motsvarande omfattas inte av detta krav.</p>
Annan hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.	Annan yrkesmässig hantering än transport av kemiska bekämpningsmedel får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.
Vattenslagning av bekämpningsmedelsbehandlade plantor i vatten är förbjuden.	Vattenslagning av bekämpningsmedelsbehandlade plantor i vatten är förbjuden.

6 § INFILTRATION OCH AVLEDNING AV AVLOPPSVATTEN OCH HANTERING AV AVFALLa) **Avloppsvatten**

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Infiltration eller utsläpp av spillvatten i mark, diken eller vattenområde är förbjuden.	
Nyanläggning för infiltration av dagvatten härrörande från vägområde eller från fler än en fastighet får inte utföras utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden.	Nyanläggning för infiltration av dagvatten härrörande från vägområde får inte utföras utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Avloppsledningar med tillhörande brun- nar får inte vara otäta. Det är förbjudet att inte underhålla och renovera infiltra- tionsanläggningar eller motsvarande vid behov.	Avloppsledningar med tillhörande brun- nar får inte vara otäta. Det är förbjudet att inte underhålla och renovera infiltra- tionsanläggningar eller motsvarande vid behov.
--	--

b) Avfall

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Förvaring eller deponering av avfall och förorenade massor är förbjuden med undantag för tillfällig förvaring av avfall som produceras inom primär skyddszon.	Förvaring eller deponering av avfall och förorenade massor är förbjuden med undantag för tillfällig förvaring av avfall som produceras inom primär och/eller sekundär skyddszon.

7 § VÄGHÅLLNING

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Annan hantering än transport och användning av asfalt eller oljegrus är förbjuden.	Annan hantering än transport och användning av asfalt eller oljegrus är förbjuden.
All hantering av vägsalt är förbjuden.	Vägsalt får spridas endast före prognostiserad halka eller vid halka.
Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, annat än med grus, får inte ske utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden. Mindre lagningsarbeten omfattas dock ej av tillståndskravet.	
Upplag av snö, härrörande från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet.	Upplag av snö, härrörande från trafikerade ytor utanför primär eller sekundär skyddszon, är förbjudet.

8 § UPPSTÄLLNING AV ARBETSFORDON

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Uppställning av arbetsfordon utan uppsamlingsanordningar som förhindrar läckage och risk för förorening av mark eller grundvatten är förbjuden.	Uppställning av arbetsfordon utan uppsamlingsanordningar som förhindrar läckage och risk för förorening av mark eller grundvatten är förbjuden.

9 § TÄKTVERKSAMHET OCH SCHAKTNINGSARBETEN

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Täktsverksamhet är förbjuden.	Täktsverksamhet, undantaget torvbrytning, är förbjuden. Torvbrytning får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.
Schaktningsarbeten till större djup än 2 meter under markytan eller inom större areal än 20 m ² får ej ske utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden.	Schaktningsarbeten till större djup än 2 meter under markytan eller inom större areal än 20 m ² får ej ske utan anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden. För ovanstående schaktningsarbeten gäller dock krav på tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden inom ett avstånd om 150 m från uttagsbrunn.

10 § ENERGIANLÄGGNINGAR OCH BRUNNAR

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nyanläggning av anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla i vatten är förbjuden.	Anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark eller vatten får inte utföras utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden.
Nyanläggning av markvärmeanläggningar får ej ske utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden. För markförlagda anläggning på större djup än 2 meter under markytan gäller dock förbud inom ett avstånd om 150 m från uttagsbrunn	För markförlagda anläggning på större djup än 2 meter under markytan gäller dock förbud inom ett avstånd om 150 m från uttagsbrunn
Brunn för enskild vattenförsörjning får inte anläggas utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden.	

11 § TERTIÄR SKYDDSZON

Anläggning av allmän väg får ej ske utan tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden.

12 § SKYLTNING

Där väg passerar gräns till skyddsområdet och utmed vägar som passerar genom skyddsområdet ansvarar vattentäktens huvudman för att det sätts upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet.

På platser där risken för förorening av vattentäkten är särskilt stor, t.ex. vid en grustäkt eller vägkorsning omedelbart uppströms uttagspunkten, ska skyltar finnas som upplyser om vattenskyddsområdet. Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen (se 2a §) hanteras ska det finnas skylt som upplyser om vattenskyddsområdet. Skyltarna kan vid behov tillhandahållas av vattentäktens huvudman.

13 § ANMÄLNINGSPLIKT

Ägare eller nyttjare av fastighet inom skyddsområdet ska genast anmäla spill, läckage och andra händelser som kan medföra risk för vattenförorening. Anmälan ska göras till räddningstjänsten (tel. 112) och till miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun.

14 § DISPENS

Om det finns särskilda skäl får miljö- och hälsoskyddsnämnden meddela dispens från föreskrifterna ovan. Dispens får ges endast om det är förenligt med föreskriftens syfte.

15 § TILLSYN, AVGIFTER OCH STRAFF

Bestämmelser om tillsyn och efterlevnad av ovan meddelade föreskrifter finns i miljöbalken m.fl. författningar.

Bestämmelser om avgifter för provning och tillsyn finns dels i miljöbalken m.fl. författningar, dels i taxa som antagits av kommunfullmäktige i Falkenbergs kommun. Bestämmelser om straff finns i miljöbalken.

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Information om andra bestämmelser avseende verksamheter som regleras i föreskrifterna

Regler om hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga varor m.m. finns i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 2000:2) om hantering av brandfarliga vätskor, förordning (SFS 1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor samt lokala kommunala bestämmelser.

Regler om hantering av kemiska och biotekniska bekämpningsmedel samt träskyddsmedel m.m. finns i 14 kap. miljöbalken om kemiska produkter och biotekniska organismer, Statens naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel, Förordning (SFS 1998:947) om bekämpningsmedel, Förordning (SFS 2000:338) om biocidprodukter och i Naturvårdsverkets allmänna råd för tillståndspröv-

ning enligt 14 § SNFS 1997:2 rörande användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde; NFS (2000:7).

Regler om Jordbruk, djurhållning, annan kommersiell odling m.m. finns i Förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket, Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och i Avfallsförordningen (2001:1063).

Regler om infiltrationsanläggningar av hushållspillvatten m.m. finns i Förordning (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (SNV allmänna råd 2006:7) om små avloppsanläggningar för hushållspillvatten.

Regler om deponi och avfall m.m. finns i Avfallsförordningen (2001:1063) och i Förordning (1998:899) Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Regler om täktverksamhet m.m. finns i Förordning (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.

Regler om berg- och jordanläggningar m.m. finns i Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Regler för transport av för grundvatten skadliga ämnen m.m. finns i Avfallsförordningen (2001:1063, 26-33 §) och i Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Hänsynsreglerna i miljöbalken

I 2 kap. miljöbalken finns allmänna hänsynsregler som bl a innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska verksamhetsutövaren utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelse, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Detta

framgår av 2 kap. 1 och 5 §§ lagen om skydd mot olyckor och av 2 kap. 4 § förordningen om skydd mot olyckor. Anmälan skall göras till SOS Alarm, tel 112.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m., regleras 31 kap. 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Om det krävs tillstånd för viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning enligt 4 § endast om tillstånd vägrats eller förenats med villkor. Ersättning utgår dock inte för den ”förlust” som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skydds föreskrift.

Tillsyn

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun är efter överlåtelse tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden enligt förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Tillstånd eller anmälan som regleras i dessa föreskrifter söks hos miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut befriar inte från skyldighet att iaktta vad som i övrigt föreskrivs i miljöbalken och i andra författningar.

Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken gäller detta beslut omedelbart, även om det överklagas.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING samt HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Vattentäkten Sörby

Täkten ligger på fastigheterna Sörby 3:2, 3:3 och 4:10 strax väster om Sörby. Uttag sker idag ur två brunnar, men anläggningen är dimensionerad även för uttag av grundvatten efter konstgjord infiltration av ytvatten från Ätran. Tillstånd till uttaget är reglerat genom vattendom VA 148/94 från 1996. Grundvattentillgången kan betecknas som ett slutet magasin som överlagras av lera. Lokalt går dock isälvsavlagringar bestående av grövre sediment i dagen. Grundvattenströmmens riktning är västlig ner mot Ätran.

Ärendets handläggning

Vatten och Miljö i Väst AB (VIVAB) har den 23 december 2009 inlämnat ett förslag till skyddsområde med skydds föreskrifter för den allmänna vattentäkten Sörby i Falkenbergs kommun till Länsstyrelsen för fastställelse. Beslutet förgicks av information

till berörda markägare, samråd med Länsstyrelsen och remiss till kommunens berörda styrelser och nämnden. Ett slutligt förslag har efter revidering lämnats in till Länsstyrelsen 2010-02-10. Ärendet har därefter kungjorts i ortstidning 2010-02-19 och remitterats till berörda myndigheter. Yttranden har inkommit från Sveriges Geologiska Undersökning, kommunledningskontoret, bygglovsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenberg samt från LRF. VIVAB har beretts tillfälle till synpunkter över innehållet i yttrandena.

Yttranden

Sveriges Geologiska Undersökning tillstyrker förslaget till vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter och konstaterar med utgångspunkt från provborrningar och grundvattenanalyser att isälvsavlagringarna har en komplex uppbyggnad med inslag av både finkornigt material och grövre jordartsfraktioner. Detta innebär att gränsdragningen mellan framförallt sekundär och tertiär zon är svår att avgöra. Vidare kan ytvatten från Sannarpsån infiltrera i grundvattenmagasinet vid grundvattenuttag. SGU anser att beräknat tillrinningsområde och förslaget till skyddsområdesgränser är rimliga men att ytterligare utredning krävs för bedömning av tillkommande verksamheters påverkan. Kommunledningskontoret i Falkenberg framhåller att det är viktigt att vattenskyddet beaktas vid bygglovsprövningar och liknande och att det tydligt framgår av kartmaterial även var ledningarna till distributionsnätet går. Bygglovsnämnden instämmer i Kommunledningskontorets yttrande. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget med några mindre justeringar. Nämnden anser vidare att brunnarna bör markeras på kartan.

Inga andra yttrande har inkommit.

Därutöver har VIVAB under samrådsskedet tagit emot skriftliga synpunkter på förslaget till skyddsområde med föreskrifter från tre lantbrukare som bedriver sin verksamhet i området. De anser att vattenskyddet innebär inskränkningar i lantbruket och vill ha begränsningar i skyddsområdets utbredning. Som skäl anges att det finns ett skyddande lertäcke på 10 – 12 m över grundvattenmagasinet.

Sökanden har inte framfört några andra synpunkter med anledning av yttrandena än att de smärre justeringar som miljö- och hälsoskyddsnämnden framfört bör införas i föreskrifterna.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Länsstyrelsen delar SGU:s bedömning att det finns vissa brister i underlaget särskilt vad gäller avgränsningen av vattenskyddsområdet i väster. Samtidigt har denna del av vattenskyddsområdet ett lertäcke som minskar föroreningsrisken, varför underlaget för den valda avgränsningen får godtas.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag om att brunnsområdena ska markeras på karta är av säkerhetsskäl inte lämpligt. De markägare inom området känner väl till var uttagsbrunnarna finns, och efterlevnaden av föreskrifterna är därför inte beroende av om brunnsområdena finns utsatta på karta eller ej.

Föreskriftsförslagets 11 och 12 §§ innehåller förbud eller tillståndsplikt för etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvattnen. Inom sekundär och tertiär skyddszon krävs tillstånd för sådan verksamhet. Länsstyrelsen anser att föreskriften i denna del inte uppfyller rimliga krav på precisering och att den också kan medföra längre gående inskränkningar än vad som behövs för att tillgodose skyddet av vattentäkten. Föreskriften om tillståndsplikt innebär dessutom en dubbelreglering som innebär att det dels krävs tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken och dels också enligt 7 kap. miljöbalken. Den föreslagna föreskriften om miljöfarlig verksamhet i 11 och 12 §§ bör därför utgå.

Länsstyrelsen finner att det föreslagna vattenskyddsområdet med tillhörande skyddsföreskrifter ska fastställas med dessa ändringar.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit landshövding Lars-Erik Lövdén, beslutande, chefsjurist Peter Ardö, miljövårdsdirektör Börje Andersson och avdelningsdirektör Arne Joelsson, föredragande.

Lars-Erik Lövdén

Arne Joelsson

Bilagor

Karta över skyddsområdet

Definitioner av begrepp

Hur man överklagar samt Beslut om kungörelsedelgivning

Kopia

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun, 311 80 FALKENBERG

Byggnadsnämnden i Falkenbergs kommun, 311 80 FALKENBERG

Falkenbergs kommun, Kommunledningskontoret, 311 80 FALKENBERG

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten i Hallands län, Kyrkogatan 13, 302 42 HALMSTAD

LRF, Box 1, 311 21 FALKENBERG

Arne o Bo Svensson, Sörby 308, 310 58 VESSIGEBRO

Olle Johansson, Sörby, 310 58 VESSIGEBRO

Göran Wenåker, Hvsbadsallén 11, 311 42 FALKENBERG

Aktförvararen, Miljö- och hälsoskyddskontoret, 311 80 FALKENBERG

Miljövårdsenheten

AJo